

הודעת הנציב העליון העומד בראש נציבות האו"ם לפליטים לרגל יום הפליט הבינלאומי 2020

"כל אחת ואחד יכולים/ות לחולל שינוי" לכל פעולה יש משמעות

השנה אנו מציינים את יום הפליט הבינלאומי על רקע משבר עולמי נרחב ודרמטי. לא רק שמספר שיא של בני אדם נאלצו השנה לנוס מבתיהם, אלא שהעולם כולו מתמודד עם וירוס הקורונה COVID-19; מחלה שהשפעתה על חיי כולנו עדיין ניכרת. מה שהחל כמשבר הנוגע לבריאות הציבור, התרחב, והיום רבים מבין הפגיעים ביותר - פליטים ועקורים - מתמודדים עם מגיפת העוני.

יחד עם זאת, לאורך התקופה רוויית האתגרים הזו, אנחנו גם רואים חיבורים חוצי-גבולות. א/נשים מן השורה שקמים ועושים מעשה לסייע לזולתם. הקהילות המארחות - במיוחד אלה שמצויות במדינות המאופיינות ברמת הכנסה נכונה או בינונית, בהן מתגוררים כמעט 90 אחוז מהפליטים בעולם - המשיכו להפגין קבלת פנים ראויה לציון.

הפליטים עצמם תורמים גם הם בדרכים משמעותיות, וזאת על אף, שעל פי רוב הם נאלצים לחיות בתנאים פגיעים במיוחד. רבים מהם, למשל, מתנדבים בחזית המערכה, כעובדי בריאות, בקולומביה ובבריטניה; בייצור סבון להפצה לשמירה מיטבית על הגיינה, בלבנון ובניז'ר; בתפירת מסכות ואמצעי מיגון נוספים באיראן; בסיוע בהקמת מרכזי בידוד בבנגלדש; ובמקומות אחרים ברחבי העולם רבים מהם תורמים מזמנם וממרחם על מנת לעזור לנזקקים מקרב כלל הציבור בקהילות המארחות שלהם.

בשעה זו בה אנו מצויים בעיצומה של התמודדות עם נגיף ה-COVID-19, אני שואב השראה מהחוסן המופגן על ידי פליטים כאשר הם מתמודדים עם משברים אישיים של עקירה ונישול; פרידתם הכפויה מביתם וממשפחותיהם; ונחישותם לשפר את חייהם שלהם ושל הסובבים אותם, על אף תלאות אלה ואחרות אותן חוו על בשרם.

ביום זה, בו אנו מציינים את יום הפליט הבינלאומי, אני מבקש להוקיר ולחגוג את אומץ הלב ועוז הרוח של הפליטים והעקורים ברחבי עולם. אני מבקש גם להוקיר ולשבח את הקהילות שמעניקות להם מקלט ומחסה, ובכך מדגימות הלכה למעשה ערכים ועקרונות אוניברסליים של חמלה ואנושיות. קהילות אלה, לעיתים נוטלות על עצמן את התפקיד של הגנה על אוכלוסיית הפליטים ואירוחן במשך שנים רבות ולעיתים אף במשך דורות. שמירה על המשך מימושם של ערכים אלה בתקופה של מגיפה היא מסר רב עוצמה של תקווה וסולידריות.

אתגרים אינם אין זר לנציבות האו"ם לפליטים. מזה למעלה מ-70 שנה הארגון נמצא בקו החזית בהתמודדות עם אינספור מצבי-חרום. עם זאת, המגיפה הנוכחית מאופיינת בגודל ובשיעור חדשים לגמרי. העדיפות שלנו הייתה, ותהיה, להישאר נאמנים לתפקידנו – לתמוך באוכלוסיות הפליטים, העקורים וחסרי המדינה שאנו מחויבים להגנתן. אולם, איננו יכולים להמשיך ולעשות את זה לבד.

שינוע של עזרה ותמיכה להיערך ולסייע במענים לצרכים שהתעוררו בעקבות המגיפה היו חיוניים עד מאוד בחודשים האחרונים. נוכחנו לראות כיצד מדינות וקהילות ברחבי העולם הכילו את אוכלוסיית הפליטים המתגוררות בתחומן בשלל תוכניות הבריאות הלאומיות שלהן. צו השעה הוא הבטחת שילובם של אוכלוסיות אלה במענים הקשורים גם לצרכים הסוציו-אקונומיים, שנחיצותם להתמודדות עם ההשלכות של מגיפת ה-COVID-19 ברורה.

תוכנית ה- Global Compact on Refugees הניחה בסיס חזק למענה רחב ההיקף הנדרש. ראינו את זה באופן מוחשי יותר בפעולה כאשר תרומות בילטרליות, מוסדות פיננסיים בינלאומיים, וכן המגזר הפרטי הגיבו כולם למשבר זה ברמות חסרות תקדים של תמיכה בפליטים, באמצעות הממשלות המארחות. על תמיכה זו להמשיך להתקיים, ויש אף להכפילה, על מנת שלמדינות ולקהילות יהיו המשאבים הדרושים כדי לכלול את הפליטים והעקורים בתוכניות המענים שלהן למצב הנוכחי, ובכדי להבטיח כי פערים כלכליים וחברתיים לא יובילו לשסעים בתוך ובין קהילות. במקביל, יש לפעול ביתר שאת במדינות המקור של אוכלוסיות אלה על מנת להבטיח כי חזרה לארצות המוצא תהווה אופציה מעשית.

בפרוש יום הפליט הבינלאומי, אני קורא לסולידריות כלל-עולמית ולעשייה רחבת היקף, תוך הכלה ותמיכה בפליטים, בעקורים ובחסרי המדינות, כמו גם במדינות המארחות.

מי שלא תהיה, לא משנה מאיפה את/ה באים. כל אחד ואחת מאיתנו יכול/ות לעשות את ההבדל.

"Whoever you are. No matter where you come from. Every one of us can make a difference"

18 ביוני, 2020